

عرفان و تصوف

تعداد منابع: ۱۶ اصلی و ۲ ارجاعی

کتاب در این بخش، مباحث عرفان نظری، سرگذشت نامه عرفا، متون عرفانی،
تفهیمه‌های عرفانی، مبانی سیر و سلوک و آداب و مواظب صوفیه می‌آید.

آریا، غلامعلی (۱۳۱۶ -)

۲۸۳- طریقه چشتیه در هند و پاکستان،

تهران: زوار، چاپ اول / ۵۰۰ نسخه، ۲۵۵ص، فارسی، وزیری
(شمیز)، بها: ۲۱۰۰۰ ریال، فهرس: آیات، اعلام، اماکن، کتب،
منابع: ۲۵۱-۲۵۵.

شابک: ۳-۲۰۰-۴۰۱-۹۶۴

کد پارسا: B۷۱۳۹۱

چشتیه

نگاهی است به تاریخ و آیین طریقه چشتیه. به اعتقاد نویسنده این طریقه که مهم‌ترین و بزرگ‌ترین سلسله عرفانی در شبه قاره است، پیروان آن نیز بزرگ‌ترین مروجان اسلام و ادب فارسی در شبه قاره‌اند. نویسنده در طی هفت فصل مطالب خویش را سامان داده است. وی پس از بیان مقدماتی در چگونگی نفوذ اسلام به شبه قاره، به بررسی عرفان و تصوف اسلامی در هند پرداخته و طریقه‌های سهروردیه، قادریه و نقشبندیه، در هند را مورد توجه قرار داده است. وی آنگاه به توصیف طریقه چشتیه پیش از نفوذ در هند

و نیز پس از انشعاب آن پرداخته و انشعابات آن و پایان دوره اعتلای سلسله چشتیه را بررسی کرده و در پایان به ارائه آرا و تعلیمات این طریقه پرداخته است.

آزمایش، سیدمصطفی (۱۳۳۹ -) (به کوشش)

۲۸۴- عرفان ایران (مجموعه مقالات)، جلد ۲۳، تهران:

حقیقت، چاپ اول / ۲۵۰۰ نسخه، ۱۳۴ص، فارسی، رقی (شمیز).

شابک: ۵-۷۲-۷۰۴-۹۶۴

کد پارسا: B۷۲۶۱۲

عرفان و تصوف - کلیات عرفان و تصوف -

منابع مرجع عرفانی - مجموعه‌های عرفانی

مجموعه چندین مقاله عرفانی با خیرمایه صوفیانه است. این مجموعه شامل هشت مقاله درباره چندین موضوع است که نویسندگان با ذوق و تأویل عرفانی به شرح و بسط آن پرداخته‌اند. برخی از آنها عبارت‌اند از: خطاب دائمی قرآن، حضرت آدم و خلافت او در اندیشه ابن عربی، و شرق‌شناسی و فلسفه اسلامی.

فصوص می‌باشد. این اثر در ۲۷ فص و هر فصی هم به یکی از انبیا مربوط می‌شود تدوین شده است.

ابن فارض، عمر بن علی (۵۷۶-۶۳۲ ق) ۲۸۷- شرح نظم الدرر: شرح قصیده تائیه

کبرای ابن فارض، شرح وحاشیه علی بن محمد ترکه اصفهانی (۸۲۵-)، جلد ۱، تهران: میراث مکتوب، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۵۰۹ ص، فارسی و عربی، وزیری (گالینگور)، فهارس: ۲۷۱-۵۰۹، کتابنامه: زیرنویس.

شابک: ۹۶-۹۶-۶۷۸۱-۶۶۴

کد پارسا: BY۷۸۲۳

قصاید ابن فارض

اثر حاضر شرح عرفانی قصیده تائیه ابن فارض است. قصیده ابن فارض، نظریه عشق الاهی و مراحل مختلف سلوک را به شیوه تزیلی و در قالب ماجراهای عاشقانه میان عاشق و معشوق بیان می‌دارد. شارح در شرح خود تجلی عشق را در تمام عالم آفرینش تفسیر می‌کند. وی در این شرح که تحت تأثیر ابن عربی است عقیده دارد عالم حقیقت گسترده‌تر از آن است که کلام و الفاظ در معنای قراردادی و مفاهیم منطقی بتوانند از عهده بیان آن برآیند. شارح در شرح به پیروی از قرآن به زبان تمثیل و تشبیه را در پیش گرفته تا بتواند معنای ابیات را بیان کند. وی ابتدا فوایدی از ابیات را آورده و سپس به شرح و بسط آن پرداخته است. در پایان متن و ترجمه آن آمده است.

انصاری، عبدالله بن محمد (۳۹۶-۴۸۱ ق)

۲۸۸ع- طبقات الصوفیة، شرح وحاشیه عبدالحی حبیبی

قندهاری (۱۲۸۹-۱۳۶۳)، به کوشش حسین آهی، تهران: فروغی، چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه ۷۳۳ ص، عربی، وزیری (گالینگور)، کتابنامه: زیرنویس. شابک: ۹۶۴-۷۳۷۹-۰۳-X

کد پارسا: BY۷۲۶۴۶

طبقات صوفیه

پژوهشی است درباره زندگی و آثار تعدادی از صوفیان. نویسندگان در این اثر که از ابوهاشم صوفی شروع به ابوعلی دقاق ختم می‌شود به شرح سوانح زندگانی، اخلاقیات، آثار آنها پرداخته است. این اثر املائی خواجه عبدالله انصاری که یکی از شاگردان وی آن را تحریر نموده و قلم آن با شیوه و نثر قرن پنجم است.

ابن عربی، محیی الدین (۵۶۰-۶۳۸ ق)

۲۸۵- ترجمه فتوحات مکیه، ترجمه محمد خواجه‌ای

(۱۳۱۳-) تهران: مولی، چاپ اول / ۱۶۰۰ نسخه ۴۵۳ ص، فارسی، وزیری (گالینگور)، فهارس: آیات، احادیث، اعلام، اصطلاحات. شابک: ۹۶۴-۵۹۹۶-۹۲-۹

کد پارسا: BY۷۲۶۰۶

عنوان متن ترجمه شده:

الفتوحات المکیة فی معرفة اسرار المالکیة و الملکیة

فتوحات مکیه - ترجمه فتوحات مکیه

فتوحات یک دوره مفصل در عرفان نظری است. بخشی از این کتاب عظیم را معاملات تشکیل می‌دهد که حجم قابل توجهی از کتاب را برمی‌گیرد. مترجم با توجه به متن اثر، اقدام به ترجمه تحت‌اللفظی آن کرده و در بیشتر موارد نیز، از ترجمه اشعار اول بابها، چشم‌پوشی کرده است. برخی از بابها و مسائل موردنظر عبارت‌اند از: معرفت مقام فقر و غنا و تصوف، معرفت مقام تحقیق و حکمت، معرفت مقام ابواب و معرفت مقام ترک ادب، مقام محبت و معرفت مقام شوق. در پایان این باب نیز مقام احترام به مشایخ مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

ابن عربی، محیی الدین (۵۶۰-۶۳۸ ق)

۲۸۶ع- شرح فصوص الحکم، شرح وحاشیه عبدالرزاق

کاشانی (۱۲۳۶-)، باتصحیح مجدد هادی‌زاده زین‌نظر سیدجلال‌الدین آشتیانی (۱۳۰۴-۱۳۸۴)، تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه، ۷۲۶ ص، عربی، وزیری (گالینگور)، فهارس: آیات، احادیث، کتب، اقوال، فرق، اماکن. شابک: ۹۶۴-۷۸۷۴-۳۹-۱

کد پارسا: BY۷۲۶۱۱

فصوص الحکم - شرح فصوص الحکم

فصوص الحکم یک دوره مختصر عرفان اسلامی

است. این رساله ذیل عنوان کلمه مسائل و مبانی عرفانی و الهامات ۲۷ تن از انبیای الاهی را که نام بیشتر آنها نیز، در قرآن آمده مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. این اثر از جمله متون درسی عرفان در حوزه‌هاست و همیشه مورد توجه عارفان بوده و هست. عارفان زیادی اقدام به شرح و بسط آن نموده‌اند. از جمله آنها عبدالرزاق کاشانی که با دقت و ذوق عرفانی مشکلات فصوص را گشوده و از جمله بهترین شرحهای

مباحث اقسام عقل را نیز، بررسی شده است. سرفصلهای کتاب عبارتاند از: عقل کلی و جزئی، عقل اولیا، عقل و قضا، عقل و نفس، جان و تن، عقل و دل و عقل و عشق.

صدر، سیدمحمد؛ یعقوبی، محمد

عقائد قنادیل العارفین: مراسلات اخلاقیه

فی تهذیب النفس و طهارة القلب (شماره ۱۸)

سیر و سلوک - آداب سیر و سلوک

طبیات، جلیل (به کوشش)

۲۹۱- حکمتها و حکایتها، تهران: برگ رضوان، چاپ

اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۸۲ص، فارسی، رقمی (شمیز)، کتابنامه: زیرنویس، منابع: ۱۷۹-۱۸۲.

شابک: ۹۶۴-۹۲۴۹۶-۱-۳

کد پارسا: B۷۲۶۶۰

حکایات عرفانی

این اثر مجموعه متنوعی از حکمتها و حکایتها

برگرفته از متون مختلف عرفانی است. در فهرست مطالب

تختین عنوان آن، آفرینش آدم و حوا بر پایه آموزه‌های

قرآن و پس از آن داستان هاروت و ماروت، نام سربانی دو

فرشته آسمانی، خانه کعبه، تغییر قبله، وجه تسمیه صفا و

مروه، وجه تسمیه عرفات، شهادت امام حسن(ع) و امام

حسین(ع) به چشم می‌خورد و در ادامه این حکایتهای لطیف،

داستانهایی چون، قصه سلطان محمود و ایاز، پزشک مسیحی

و هارون الرشید، شبللی و طیب ترسا، وصف یبری، صلورجم و

مبارزه با غرور، سوختن ابراهیم خلیل(ع)، حکایتی از سلیمان،

داستان لقمان حکیم، شیطان و زن ائوب، اهمیت علم و عالم،

زاهد یهود و ابلیس، معراج پیامبر(ص)، ابرهه و خانه کعبه و

بسیاری عناوین دیگر که هر یک حاوی نکات ظریف اخلاقی

است به چشم می‌خورد و در بخشهای پایانی حکایتهای

آموزنده‌ای از بسیاری از مشایخ بزرگ صوفیه آمده است.

فرک، تیموثی

۲۹۲E- قلب اسلام، شرکت انتشاراتی گاندزفیلد ۹۶ص

انگلیسی (شمیز).

شابک: ۱۸۴۱۸۱۱۶۲۹

کد پارسا: B۷۲۹۶۳

بن تونس، خالد

۲۸۹E- تصوف، قلب اسلام، ترجمه خالد المبدی،

انتشارات هبم، ۲۶۰ص، انگلیسی (شمیز).

شابک: ۱۸۹۰۷۷۲۶۷

کد پارسا: B۷۲۹۴۱

عنوان لاتین:

Sufism, the Heart of Islam

این کتاب از زبان فرانسه به انگلیسی برگردانده شده است.

تصوف - عقاید صوفیه

مجموعه حاضر در بر دارنده آراء و عقاید شیخ خالد

بن تونس در باب تصوف، رابطه تصوف با اسلام و دیگر

ادیان و نیز ارتباط آن با امور دنیوی است که می‌توان آن را

درآمدی بر اسلام و تصوف تلقی کرد. علاوه بر سلوک شعری

معمول و آداب مخصوص صوفیان، کتاب حاضر در بر دارنده

توصیه‌نامه‌هایی به اشخاص در باب چگونگی سیر و سلوک

معنوی و نیز توضیحات مفصلی در باب تصوف مبتنی بر

هسته درونی اسلام و هدایت‌های قرآنی در خلال سلسله

متصلی از دوران پیامبر اسلام(ص) تا زمان مؤلف است. شیخ

خالد پیوسته ضرورت تسامح و مدارا با پیروان ادیان دیگر را

گوشزد می‌کند ولی در عین حال بر خلاف عقیده نویسند مسیحی

پیشگفتار کتاب، جانبدارنگره التقاطی منسوب به تصوف مبنی

بر رستگاری همه افراد بشر نیست بلکه معتقد است که تنها

پیام حقیقی موجود، پیامی است که از جانب الله بر پیامبر نازل

شده است. وجوه عرفانی سنت شامل مکاشفه و تفکر در

اسماء الهی و اندیشیدن در حروف ابجد از دیگر مطالب جالب

و شاید عجیب برای خوانندگان آمریکایی کتاب است.

ریاحی، پری (۱۳۲۶ -)

۲۹۰- عقل از دیدگاه مولانا، بازنویسی سیدحسین

نصر(۱۳۱۲ -)، تهران: مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه

ایرلن، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه، ۲۶۳ص، فارسی، وزیر (شمیز).

شابک: ۹۶۴-۸۰۳۶-۱۴-۴

کد پارسا: B۷۲۶۴۸

عقل: مولوی، جلال الدین - اندیشه‌های مولوی

پژوهشی است دربارۀ عقل و اقسام آن از دیدگاه مولانا.

نویسنده با کاوش در آثار مولانا به ویژه مثنوی و معنوی عقل

و رابطه آن با وحی و عشق را مورد بررسی قرار داده و در حیت

عنوان لاتین:

کبیر، یحیی (۱۳۳۳ -)

۲۹۴- مبانای عرفان، قم: مطبوعات دینی، چاپ اول / ۲۰۰۰

نسخه، ۲۱۸ص، فارسی، وزیری (شمیز) کتابنامه: زیرنویس، منابع: ۲۰۲-۲۰۵، فهارس: آیات، احادیث، اعلام، کتب، اصطلاحات.

فروست: سلسله آثار حکمت و عرفان ۲

شابک: X-۲۴-۸۸۱۸-۹۶۴

کد پارسا: B۷۲۶۲۰

عرفان و تصوف - کلیات عرفان و تصوف -

مبانی عرفان

پژوهشی است در مبانی عرفانی و قواعد سلوک

فکری و عملی انسان. نویسنده با بهره جستن از آراء و افکار عارفان در ضمن هشت فصل به بررسی عرفان و تصوف و جایگاه و منزلت عارفان می‌پردازد. وی ابتدا به منزلت عرفان و رابطه مسائل توحیدی با شناخت انسان و ویژگیهای انسان کامل که همان خلیفه خدا و مظهر کون جامع است اشاره می‌کند، و ضمن بررسی تاریخ تصوف به دیدگاههای متصوفه می‌پردازد. و نتیجه می‌گیرد که عرفان باطن قرآن است و بدون آن انسان هرگز جاذبه‌های وحی و حلاوت آن را درک نمی‌کند.

لینگز، مارتین (۱۹۰۹ -)

۲۹۵E- اشعار صوفیانه: گلچینی از دوران

قرون وسطا، انجمن متون اسلامی، ۱۱۶ص، انگلیسی (گالینگور)

شابک: ۱۹۰۳۶۸۲۱۸۵

کد پارسا: B۷۲۹۰۸

عنوان لاتین:

Sufi Poems: A Mediaeval Anthology

این کتاب به صورت دو زبان به چاپ رسیده است.

شعر عرفانی - گزیده‌های شعر عرفانی

مجموعه برگزیده‌های از اشعار سروده شده در دوران طلایی تصوف است که به طور خاص از زبان عربی انتخاب و توسط مارتین لینگر محقق برجسته و مؤلف چندین کتاب معروف در زمینه تصوف برای نخستین بار به انگلیسی ترجمه شده است. کتاب حاضر در بر دارنده اشعار بزرگان صوفیه نظیر رابعه عدویه، حلاج، ابن الفارض و محی‌الدین ابن عربی و دیگران است. کتاب حاضر که به صورت دو زبان (عربی - انگلیسی) به چاپ رسیده است، برای کلیه علاقه‌مندان زبان عربی که مایل به مطالعه نص عربی اشعار هستند و نیز برای دانشجویان زبان عربی مفید است.

The Heart of Islam

تصوف - عقاید صوفیه

درآمدی بر دین اسلام مطابق تفسیر صوفیان بزرگ است که برای مخاطبان غربی تهیه شده است. به گفته نویسنده، صوفیان که خود را صدای اسلام اصیل می‌شمارند در دهه‌های اخیر با ارائه عقاید سنتی اسلام و تفسیر آنها بر اساس دیدگاه باز خود، از سوی بنیادگرایان متعصب، تحت فشار قرار گرفته‌اند. وی می‌افزاید در شرایطی که بنیادگرایان مفهوم جهاد را به عنوان جنگ مقدس تفسیر می‌کنند، در تعبیر صوفیان جهاد به معنای نبرد درونی شخص مسلمان علیه نفس و گردن نهادن در برابر مهر الهی است. این کتاب به جویندگان نشان می‌دهد که چگونه جریان زندگی روزمره خود را به ماجرای بیداری و هشیاری مستمر معنوی تبدیل کنند. ۳۲ برگ مخصوص در این کتاب ارائه گردیده که بر روی آنها احادیث اسلامی الهام بخشی حک شده است و هر حدیث در هیتی زیبا و ضمن تصاویر رنگی، با شرح و توضیحی مناسب همراه است. تمسک در باب این شروع، خواننده را در زندگی شخصی با دیدگاه‌های تازه‌ای آشنا می‌کند و فرصت دستیابی به توفیقات معنوی را برای وی فراهم می‌سازد.

قطب، عبدالله (سده نهم)

۲۹۳- مکاتیب عبدالله قطب بن محیی، قم:

قائم آل محمد(ص)، چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه، ۷۷۶ص، فارسی، وزیری (سلفون)، کتابنامه: زیرنویس، فهارس: واژه‌نامه، آیات.

شابک: ۲-۰۰۰-۸۹۱۱-۹۶۴

کد پارسا: B۷۲۵۶۴

مکاتبات عرفانی

مجموعه‌ای ارزشمند از نامه‌های اخلاقی - تربیتی عالم رثانی، شیخ عبدالله قطب بن محیی است. در این مجموعه ۳۵۰ نامه از نویسنده جمع‌آوری شده است. مخاطب برخی از این نامه‌ها، عموم و برخی دیگر خواص هستند. نثر فخیم، شیوایی و ملاحات، استفاده از صنایع گوناگون لفظی و معنوی، برداشتهای جذاب از آیات قرآن، از ویژگیهای مهم این مکاتیب است. نویسنده در مقدمه، به بیان مطالبی در سیر تاریخی نگارش مکاتیب عرفانی، دیدگاههای بزرگان درباره مکاتیب قطب، زندگی‌نامه و اندیشه سیاسی و اجتماعی قطب، معرفی چاپهای پیشین و نسخ خطی مکاتیب قطب پرداخته است.

اسیر غرایز نمودند. نویسنده با اشاره به قدیم بودن حق، و حادث بودن مخلوقات هرگونه وحدتی بین قدیم و حادث را محال دانسته است. وی با نقل روایاتی از اهل سنت در تجسیم خداوند و بیان صفات حق آن را دستمایه مناسبی در این گونه اوهام و خیالات می‌داند، و با نقل کلماتی از مراجع و فقهای امامیه در کفر و خروج از دین معتقدان به وحدت وجود سخن گفته است.

مقدم پور، فاطمه (۱۳۳۸ -)

۲۹۸- فناء فی الله و بقاء بالله: سیری در فنا

و بقا، تهران: مدحته چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه، ۳۵۹ص، فارسی، رقمی (شمیز) بها: ۲۵۰۰۰ ریال، منابع: ۳۵۹-۳۵۳. شابک: ۹۶۴-۹۲۳۰۵-۳-X. کد پارسا: BY۱۵۰۳

سیر و سلوک - مقامات سیر و سلوک - فناء

نگاهی است به احوال و تجارب عرفانی. به اعتقاد نویسنده، احوال و تجارب عرفانی، بیان ناپذیرند، چراکه عرفا در اظهارات خود، به تفسیر و استدلال‌های عقلی وابسته نیستند. وی می‌کوشد در این اثر قدمی در این راه بردارد. کتاب در چهار بخش سامان یافته است. در بخش نخست، بررسی و تحلیلی از کلیات عرفان، تصوف، عارف، سالک، حالات و مقامات آمده است. در بخش دوم، مسئله نفس موردنظر است که نفس نقش اصلی را در رسیدن به مقامات ایفا می‌کند و فقط با تهذیب و تزکیه آن است که عارف می‌تواند به مراحل نهایی آن، که همان فنای فی‌الله است، دست یابد. در بخش سوم، مسئله فنا و بقا و انواع آن و دیدگاه‌های عرفا در این باره توضیح داده شده است. آخرین بخش، به مقایسه تطبیقی فنا با دیگر مکاتب و بررسی آن اختصاص یافته است.

موسوی، سید تقی

پیام‌آور عرفان: شرح حال عارف بالله

سید حسن مسقطی. (شماره ۳۲)

عرفان عملی - دستورالعمل‌های عرفانی

محمدپور دهکردی، سیما

۲۹۶- عشق بدون مرز به ضمیمه مقاله اصالت

وجود اصالت عشق است، قم: مطبوعات دینی، چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه، ۱۳۶ص، فارسی، رقمی (شمیز) کتابنامه: زیرنویس. شابک: ۹۶۴-۸۸۱۸-۲۷-۴. کد پارسا: BY۲۶۲۸

عشق

تحلیلی است عرفانی از مسئله عشق. نویسنده در ضمن شش فصل با الهام از آیات قرآن و اشعار عرفان با نگاهی **حسی و بیرون‌گرا** به مسئله عشق دارد نویسنده عشق را لایه درون دین و کلید آن را در نهاد آدمی می‌داند و زندگی بدون عشق را زندگی خالی از شور و شوق می‌شمارد. وی ارتباط عقل و عشق را نه ارتباط سیاهی و سفیدی، بلکه ارتباط خورشید و شمع می‌داند که آنجا که خورشید عشق طلوع می‌کند نور شمع به کار نیاید. مؤلف بر این باور است که عشق یک حس است و آثار وجودی او نیز محسوس است. بنابراین، یعقوب‌بخ (عاشق بوی پیراهن یوسف‌بخ) خود را استشمام می‌کند انی لاجد ریح یوسف‌بخ. نویسنده در پایان ضمن تشریح اصالت الوجود از دید صدرایی آن را همچون عشق ساری در تمامی اشیاء می‌داند و تشکیک وجودی آن را بهره هر کسی از عشق می‌داند و حرکت جوهری آن را همان کمال وجودی ذکر می‌کند.

مردانی، محمد

۲۹۷- سیری کوتاه در اقوال و افکار، قم: سپهر

آذین، چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه، ۲۱۶ص، فارسی، رقمی (شمیز) کتابنامه: زیرنویس. شابک: ۹۶۴-۹۶۳۹۴-۴-۶. کد پارسا: BY۲۶۸۰

وحدت وجود؛ ابن عربی، محیی‌الدین - نقد ابن عربی

نقد و ردی است بر اندیشه مکتب وحدت وجود و بانیان آن. از جمله محیی‌الدین عربی. نویسنده با طرح برخی از دیدگاه‌های عرفا، حکما و صوفیه در بحث وحدت وجود آن را خلاف شرع دانسته است. وی همچنین بر این باور است که معتقدان به این مکتب خود را از قید شریعت رها ساخته و

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی